

DORIS KUKOVIČIČ

Pisma Maticu

1. DEL

Ljubi moj otrok

8. 10. 2021
matic@heaven4ever.sky

Ljubi moj otrok,

v trenutku, ko ti tole pišem, je minilo devetnajst let in pet ur od dneva, ko sem te prvič začutila v svojem trebuhu. Kot metuljček si nežno letal po njem in brbotal kot drobni mehurčki. Dlani so mi obstale in za veke vekov sem vanje odtisnila ta občutek. V tistem trenutku se je v meni rodila največja mogoča ljubezen, ljubezen brez konca in brez kraja.

V trenutku, ko ti tole pišem, je pretekel tudi točno en dan in štirinajst ur, ko sem zadnjič slišala in občutila tvoje srce. Ležala sem na tvojih prsih in zadrževala dih, da sem lahko slišala, kako tiho, kako počasi, kako nežno se poslavljaš od svojega telesa. Nisi ga mogel rešiti. Kljub izjemnemu trudu.

Ljubi moj otrok, bil si lev. Več kot tri tedne si premikal meje mogočega, se levje boril. Z najlepšo dušo, z najtoplejším srčkom, s prečudovito energijo. Ti preprosto nisi poznal predaje, ti nisi pred ničimer klonil, ti nisi nikoli obupal. Tako zelo močno si ljubil življenje in vse v njem, predvsem pa šport, prijatelje, šolo ... Te naravne, lepe, preproste stvari ti je že drugič v tem letu brutalno odvzela bolezen. Zgolj dva meseca po tem, ko si premaгал eno, je vate zarezala druga, drugačna in še hujša.

Tako zelo poseben si bil vse svoje življenje, da si moral biti poseben tudi v tem – bil si prvi, ki ga je doletela dvojna teža tako hude bolezni v tako kratkem času. Niti tvoja neverjetna volja in želja živeti nista bili dovolj, da bi lahko rešil svoje lepo telo. Milo te je prosilo, da mu pustiš, da kot tvoj dom ugasne vse svoje luči, ker ne zmore več slediti tvoji svetlobi, tvojemu pogumu ... Telo preprosto ni imelo več moči slediti tvoji prečudoviti duši.

Ljubi moj otrok, naredil si vse, kar si lahko, in še več. Še mnogo, mnogo več. Vse si dal od sebe.

Vse.

Še največ pa si dal meni. Naučil si me, kaj v resnici sploh je brezpogojna ljubezen. Naučil si me, kako te moram spustiti. Nisem se te oklepala, tudi ko sem te čutila le še na konicah prstov.

Ljubi moj otrok, zdaj si svoboden. Zdaj lahko spet dihaš.

Ko si prvič zbolel, sem te nekoč sredi težke terapije vprašala, kako ti občutiš to preizkušnjo. Rekel si mi: »To je ‚živeti ali umreti‘. Če se odločiš, da bi rad živel, moraš vedeti, da se boš moral za to zelo močno boriti in tudi trpeti. Moraš pa vedeti tudi to, da je možno, da ti ne bo uspelo. Ampak tako boš vsaj vedel, da si dal vse od sebe.«

Ljubi moj otrok, ti si dal vse od sebe dvakrat, a drugič izgubil bitko z življenjem v izbranem telesu na tej zemlji. Vendar nikoli ne boš izgubil bitke z Življenjem. Ti si Življenje. Živiš v meni in v vseh, ki te bomo neskončno ljubili.

Moje srce krvavi, a ni počeno. Še vedno je zelo polno Tebe in nepremagljive ljubezni – ljubezni do tebe, ljubezni do življenja, kot si ga ljubil tudi sam.

Preklete se bojim praznine, tiste fizične, ki bo udarila kot najsilovitejša strela in me prerezala kot najostrejši nož. Vem, da bo prišla, vem, da ji ne bom ubežala, a se bom potrudila, da me ob tem ne bo pogoltnil strah.

Ljubi moj Matic, slavila te bom vsak dan, vse do konca dni. Žalost me ne bo zlomila. To obljubo sem ti dala. Obljubim, da je ne bom prelomila.

Neskončno tvoja sem.

Hvala, ker si me izbral za svojo.

Mami

Včeraj smo te pokopali

16. 10. 2021
matic@heaven4ever.sky

Ljubi moj otrok,

včeraj smo te pokopali.

Saj ne morem verjeti, kaj pišem. Je to sploh res? Je to sploh mogoče? Zakaj se ne zbudim? Zakaj to niso le sanje?

Niso. Vse je prekleto res. Ni te več. Že devet dni te ni več. In jutri jih bo deset in potem enajst pa dvanajst ...

Kako naj to zdržim? Kako naj to prenesem? Oprosti mi, ljubi moj otrok, vem, kaj sem ti obljubila. Vem. Spet si bom obrisala solze, spet bom dvignila glavo, spet bom globoko vdihnila ljubezen in izdihnila strah, naslonila dlan na srce ... Tu si, v meni si. Povsod si. Čutim te. Oh, kako te čutim, ti prelepa duša.

Povedali so mi, da je bilo včeraj zelo veliko ljudi. Veliko prečudovitih ljudi, ki so ti pomagali nadeti angelska krila. Da je bilo zelo žalostno in obenem zelo lepo. Oprosti, nisem zmogla videti vse te množice, a sem jih občutila. Vsakega posebej sem občutila, vsak stisk rok, vsak objem, vsako toplo besedo, vsako solzo ... Upam, da so vsi občutili mojo hvaležnost.

Ljubi moj otrok, kako si ti ljubljen. Koliko src si se dotaknil v tem svojem prekratkem življenju. Koliko ljubezni si dal in dobil nazaj! Ljubezen je vsemogočna. Ljubezen je edino, kar

zares šteje. Tisti rahel veter, ki je okrog pol pete popoldne nežno zapihal, si bil to ti? Vem, da sem pogledala v nebo ... Zazdelo se mi je, da si ti. Si slišal, kaj so o tebi povedali Jaka, Lin, Hugo in tvoj tati? Ali si?

Vem, da boš nanje popazil, pa na celotno širšo družino in prijatelje.

Zame ne skrbi. Jaz bom dobro. Saj veš, midva veva. Nama si ni treba ničesar povedati, pa nama je vse jasno. Midva se čutiva. Od nekdanj sva se. Samo pogledala sva drug drugega in sva vedela ...

Veš, tista dekleta, ki so pela, ki so se zate naučila *Nisi više moja bol* od Gibonija? Se spomniš, kdaj sva jo nazadnje skupaj poslušala? Peljala sva se na tvoj trening konec avgusta in obujala spomine, kako si mi pred leti zaspal v naročju med njegovim koncertom v Križankah ... Bučko mali ...

To morate dati čez, dajte vse od sebe, mi je odzvanjalo v glavi.

A si videl, da sem držala obljubo? Si videl, da se nisem zlomila? Vsaj ne do konca ... Vsakič, ko mi je spodmaknilo tla, sem se prijela za srce – in ti si me dvignil, nisi mi pustil pasti. Tudi ko sem čepela ob tebi, nisi pustil, da se prevrnem.

Ljubi moj otrok, zdajle me tako trga ... Če mi popustijo kolena, če padem, obljubim, da bom spet vstala. Čeprav bo neznosno težko. A ne bom obupala. Ne bom. Tudi jaz imam nekaj tvoje moči, nekaj tvojega poguma. Želim, da si ponosen name. Da ne skrbiš zame. Saj veš ... Saj čutiš ... Ne skrbi ...

Čeprav se bom morala vsak dan zbuditi in se vedno znova zavedeti, da sem mama, ki ji je umrl otrok.

Ampak ti, Matic, nikoli ne boš umrl. Tisti kraj je le prostor, kamor smo položili tvoje telo. Tisto je le kraj, kjer se bova odslej družila, kjer bova poslušala najino glasbo, kjer bom lahko jokala in ti mi boš lahko z vetrom sušil solze. Tisto je le kraj, kjer bo nekoč ležalo tudi moje telo, medtem ko bova na nebu poslušala Gibonnijev koncert.

Kdo ve, mogoče bom pa jaz takrat zaspala v tvojem naročju.

*Nisi više moja bol.
Ja znam da ova ljubav ima sto života.
Prije nego takne dno
puštam je da ode, da se vrati bolja¹.*

Neskončno tvoja

mami

1 | Odlomek iz skladbe *Nisi više moja bol*, izvajalec Gibonni.

»Mami, kdaj bom jaz umrl?«

23. 10. 2021
matic@heaven4ever.sky

Ljubi moj Matic,

mislim, da še nisi dopolnil niti štirih let, ko si me vprašal:
»Mami, kdaj bom jaz umrl?«

Moralo je biti okrog prvega novembra, vsaj tako se mi zdi. Rad si se igral z voskom gorečih sveč in iz njega delal žogice (vedno žoge ☺). Tudi opekeli si se enkrat, a to te ni prestrašilo.

Tistega večera, po prebrani knjigici – mislim, da sva brala eno iz tebi takrat najljubše zbirke Medo Jaka – si me iznenada presenetil s tem vprašanjem. Spomnim se, da me je pri srcu stisnilo, nisem vedela, kako naj ti odgovorim. Tebi, ki si bil že od majhnega izjemno bister, vsak tvoj *zakaj* je terjal dober, iskren in realen *zato*.

Vstala sem in odšla po klobčič volne. Rdeče. Potrebovala sva jo za izdelke, ki sva jih ustvarjala, ko sva gledala tvojo najljubšo oddajo *Art attack*. Koliko stvari sva ustvarila, se spomniš? Cele vikende sva sedela na tleh, za mizo, povsod, kjer je bilo mogoče, in ustvarjala ... Rdeča je bila tvoja najljubša barva od malega in spremljala te je ves čas. Po tvoji zadnji kemoterapiji v boju proti prvemu raku, ko te je obiskala babi Janca, te je vprašala, ali ti kaj prinese.

Rekel si ji: »Ja, nekaj rdečega.«

Legla sem nazaj k tebi s klobčičem rdeče volne v roki. Začela sem odvijati rdečo nit, jo odvijala in odvijala in odvijala. Nisem še prišla do konca, ko sem ti rekla: »Vidiš, do tukaj, čisto na koncu, je živela mama Marija, tvoja prababica, potem pa je šla med zvezdice. Od tam te sedaj gleda in pazi nate.« Potem sem s prsti odpotovala na sam začetek niti in se ustavila na kakšnih štirih centimetrih: »Tukaj, čisto na začetku svojega življenja, si pa ti. Poglej, kako dolgo življenje te še čaka. Zelooolo dolgo. In zelo lepo.«

Nasmejal si se in se stisnil k meni.

A kot bi nekaj slutil, te to ni povsem zadovoljilo, saj si me kmalu zatem vprašal: »Kam bom pa šel, ko bom umrl? Bom šel tudi jaz med zvezdice?«

»Seveda. Med zvezdice. Kot mama Marija.«

»Ampak jaz ne bi rad umrl ...«

Spomnim se, da me je presekalo. Kaj naj ti rečem? Dlan sem položila na tvoj srček in ti rekla: »Veš, to, kar ti si, kar ti čutiš v svojem srčku, to ne more nikoli umreti. To, kar misliš v svoji lepi glavici, tudi to ne more nikoli umreti. To si ti. Tega se ne da prijeti. Umre lahko samo telo. Tole, kar lahko primem.« In požgečkala sem te in ti si se smejal ... »Tudi to, kar jaz čutim, kar jaz mislim, kar je tukaj notri v mojem srčku, tudi to ne more nikoli umreti. Poglej, jaz ne morem prijeti tega, kar imaš ti v srčku, ne morem prijeti tega, kar misliš v svoji glavici ... Ne morem. Se ne da. Daj, poskusi. Lahko ti primeš?«

Potem sva mahala po zraku in lovila misli, ki jih nisva mogla ujeti. Smejala sva se. Razumel si. Bil si potolažen. Še

malo sva mahala po temi in nazadnje oba zaspala. S knjigo in klobčičem volne na tleh ob tvoji postelji.

Nikoli več me nisi vprašal ničesar v zvezi s smrtjo. In jaz nisem nikoli več pomislila na ta klobčič rdeče volne.

Do danes.

Neskončno tvoja

mami

Nad tvojimi skalami

29. 10. 2021
matic@heaven4ever.sky

Hej, ti!

Komaj sem čakala, da ti tole napišem: uspelo mi je! Izpolnila sem obljubo, da bom šla še letos do tvojih skal na Cresu. Saj veš, na tiste tebi najljubše skale tik pred Sv. Blažem. Nikoli si nisem upala s tabo: iz noro globoke vode ven na ostre skale, pa plezati nanje pet in še več metrov visoko – samo zato, da bi skočila nazaj dol v tisto temno vodo in upala, da pridem ven, pa potem spet plezala nazaj ... in ponovi vajo – vse do sončnega zahoda ... To ni zame, raje sem vas fante precej prestrašeno opazovala s čolna, tu pa tam zamižala in si vsakič znova oddahnila, ko ste varno pokukali iz vode. Praske po telesih smo že vsi vzeli v zakup, roke pa ste zadnja leta le odeli v delavske rokavice. Kaj vse ste počeli na tistih skalah – samo da je bil adrenalin!

Da boš vedel, tudi moja pot danes je bila malo adrenalinska.

Te že slišim, kako se mi smejiš: »Mami – pa adrenalin? Hahaha ...« No, kar beri naprej ...

Ker na tvoje skale s kopnega ne moreš (čolna zdaj nimamo), sem morala vzeti pot pod noge in prehoditi ves severozahodni del otoka, vse dokler nisem prepešačila celotne poti nad temi tvojimi skalami in še več.

Še vedno ne veš, kje bi bil tukaj adrenalin, kajne? Pešpot, sonček, oljke, jaz pa pes ... *No stress on Cres*, a ne? Saj pridem do tja! (Malo stopnujem napetost.)

Ves čas sem mislila nate, solz se nisem niti zavedala ... tekle so in se sušile skorajda istočasno, a večino časa sem bila nasmejana. Niti koraka nisem naredila brez zavedanja in občutenja tebe.

Veš, letošnja letina bo veliko boljša, pravijo. V nasadu stoletnih oljk je danes mrgolelo obiralcev. Če se samo spomnim, kako smo dve leti nazaj kar šest ur obirali in nabrali le trideset kilogramov, tako slabo so obrodile. Vesela sem za domačine, privoščim jim.

Ta čas na tebi tako ljubem otoku Cresu je tudi sicer prekrasen. Toliko barv, zrak je neverjetno lahek, ni ne mrzel in ne topel, ves čas lahko globoko dihaš, si polniš pljuča ... Večino časa hodiš po soncu, oljke in fige nate mečejo sence, tu pa tam se s tabo tudi poigrajo. Je pa jesen tudi čas, ko se med drevesi rade podijo divje živali. Med njimi tudi divje svinje ... No, zdaj ti pa že diši po adrenalinu, kajne?

Marko mi je včeraj svetoval, naj bom med potjo karseda glasna in naj imam Čaro obvezno na povodcu, da se ne bi zakadila mednje, če jih kje zasluti.

Resnici na ljubo je večino časa nisem imela na povodcu, naj teka naokoli. Ni bilo dolgo, ko je mimo naju pribrzelo nekaj zelo obilnega. Čara je kar obstala, niti zalajati ni utegnila. Jaz pa sem se vklopila kot radio in začela peti. Na *playlisti* sem imela Cetinskega, Proeskega, Gibonnija in Kingstone: *Čovjek od leda*, *Umirem sto puta dnevno*, *Moja*, *Libar* in *Ko sije luna na obalo* ... Hitro mi je zmanjkalo repertoarja, še malo, pa bi začela

peti Kekca, a se je gozd končal in že sva bili spet bolj na odprtem. Čara je tako lahko ponovno prosto tekala, jaz pa sem s sabo za zaščito nosila ogromno vejo, ki sem jo pobrala nekje na poti.

Tako sva hodili še slabo uro, ko sva morali spet malo globlje v gozd. Čaro sem pripela in znova začela prepevati. Ravno sem bila pri refrenu *Moje*, ko je Čara nepremično obstala pred mano. Mimo naju je pritekkel tako velik merjasec, da me je skoraj kap. Čara me je s svojimi sedmimi kilami potegnila za sabo, da me je vrglo po tleh. Prav nič prijetno ni pasti na kolena po tistih kamnih, sploh če veš, da je nekje v tvoji bližini divja svinja (ali merjasec, ta trenutek ne poznam razlike).

Nisva si več upali naprej – no, Čara si ni upala več naprej – zato sva se raje obrnili. Čara in Doris proti divjim svinjam = 0 : 1.

Razen če so vse bežale pred mano zaradi mojega petja in je v resnici 1 : 0 za naju? Kdo bi vedel.

Zdaj pa lahko priznaš – malo adrenalinski dan sem pa le imela! Zate. Vse zate. Sicer pa – saj ti vse to že veš, kajne?

Tisti metuljček, tista senca na drevesu, tista sapa, tisti ptiček, božansko sonce, nebo brez oblaka, omamno dišeče oljke, kamni in skale, ki so utrjevali moj korak ... Hvala, ker si bil ves čas z mano. In hvala, ker mi pomagaš, da vsak dan znova vstanem. Čeprav je včasih zelo težko.

Neskončno te pogrešam.

Neskončno tvoja

mami

Nepovabljena gostja

3. 11. 2021

matic@heaven4ever.sky

Dragi moj Matic,

vedela sem, da bo prišla. Pričakovala sem jo. Kot nepovabljena gostja, ne da bi potrkala na moje srce, je silovito zarežala vame in me začela parati, ostro in dolgotrajno ... Vedela sem, da proti njej nimam nobene moči. Naj naredi svoje, sem pomislila in se ji vdala.

Ležala sem na tvoji postelji, zbirala pogum, da preoblečem tvojo posteljnino. Že dolgo nisi ležal v njej, a še vedno tako zelo diši po tebi ... Če jo bom preoblekla, boš odšel, tvoj vonj bo odšel, zato je ne morem. Saj razumeš, a ne? Ne morem še. Z rokami drsim po njej: Tu je bila tvoja glava, tam noge ... Razmišljam, kako si skozi leta rasel in jo že prerasel. Ni te več v njej ... Ne bo te več ... Nikoli! Kdo si je izmislil to prekleto besedo? Kdo ji je dal ta dokončni pomen? Naj jo vzame nazaj! Ni pravice, ne razumem ... Kaj bi dala, da bi lahko zamenjala s tabo – da bi ti spet ležal tu s svojim telefonom v roki, se smejal in igral s Čaro, zdrav in srečen.

Kako si ljubil življenje. Kako rad si živel. Ni pravice!

Odkar si zbolel, je bil med nama najbolj prisoten dotik.

»Mami, a mi prosim masiraš meča? ... Tukaj po tetivi ...«

»Mami, kaj delaš? A mi lahko samo malo raztegneš prste, prosim? ... Samo še malo, samo še pet minut, prosim, pomirja me ...«

»Mami, saj vem, da si me malo prej, ampak a mi lahko samo še malo podplate zmasiraš?«

»Mami, a mi prosim hrbet zmasiraš? Vse me boli od ležanja.«

»Mami, a bi gledala z mano Brooklyn 99? Pa bi me še malo po nogi masirala?«

»A me lahko prosim po tetivi tapkaš, da bom lažje zaspal?«

Kemoterapije so terjale svoj davek tudi na tvojih mišicah: zdravnica ti je že na samem začetku povedala, da bodo tvoje kemoterapije takšne, kot bi vsak dan pretekel dvainštirideset kilometrov brez možnosti regeneracije. Pet dni zapored, petkrat po dvainštirideset kilometrov, potem pa si imel štirinajst dni miru, ki je bil v resnici »resetiranje« krvi, da si lahko zmogel nove. Od februarja do junija je tvoje telo na ta način preteklo kar tisoč dvesto šestdeset kilometrov, septembra pa si tako v enem kosu »tekkel« kar devet dni.

Vse dneve v bolnišnici in doma bi lahko zajela v ta dotik: moji prsti na tvojih nogah, na tvojih podplatih, koža na kožo. Včasih ti ni bilo treba niti prositi, moje roke so same začutile, kje najbolj potrebuješ dotik.

»Mami, jaz te imam tako rad. Hvala, ker tako lepo skrbiš zame.«

Moj otrok, vedno tako prijazen in hvaležen.

Moje roke so zdaj prazne. Poskušam te občutiti ... in skorajda mi uspe. Na konicah prstov začutim nekaj, kar spominja na tvojo kožo. Točno vem, kje vse so točke, na katerih si

želel, da najbolj masiram, da najbolj pritisnem. Če zamižim, lahko vidim, kako se ti zmeščajo obrazne poteze, sprostiš se, zapreš oči. Utrujen si. Morda boš zdaj res lažje zaspal ...

Se spomniš, kako sem ti risala po obrazu, ko si bil še majhen? Zvečer pred spanjem sem ti s konico kazalca drsela po obrazu in zraven pela: »Pobožaj me po očkah, pa malo po nosku, pa malo po ustkih, pa še malo po ušeskih, uščipni me v lička, me malo požgečkaj in lupčka mi daj.«

Čutim te. Spet te lahko čutim. Če zaprem oči, če se potrudim, te lahko prikličem. Smejiš se.

Kako lep nasmeh imaš!

Hvala, ker si prišel. Prosim, pridi še.

Neskončno tvoja

mami

»Ej, mami!«

12. 11. 2021
matic@heaven4ever.sky

Hej, fant moj,

najprej ti moram povedati, da sem se ta teden vrnila v službo. Strah me je bilo, imela sem tremo, a v trenutku, ko sem videla, kako so se me razveselili, me lepo sprejeli, mi je bilo lažje. Veliko lažje. Ampak solze ... Veš, te kar pridejo, iznenada, in mi zalijejo oči, stisnejo grlo, zbodejo v trebuhu ... Kar naenkrat ne morem dihati, potem pa se pljuča le razprejo ...

Po eni strani je delovna rutina dobra, po drugi pa me nenehno opominja, kako prekleto neizprosno zna biti življenje. Ne ustavi se. Naprej gre, hočeš nočeš. In čeprav bi šla rada naprej z njim, si ga kdaj vseeno želim vsaj malo zaustaviti.

Hej, življenje, daj mi čas ... Postoj malo z mano, zamrzni me v spominu, v občutku sreče ... Vsaj za trenutek ... Kam se ti tako mudi?

Saj veš, da me nič ne vpraša. Pač gre naprej. In jaz z njim. Solze sem sprejela in se jih ne bojim več. So del mene in tu so, da ostanejo ... Naj ostanejo ... Naj me čistijo, naj me branijo, naj me čuvajo. Naj se izlivajo in prelivajo, naj jih vidi ves svet. Ker pripadajo čistemu hrepenenju po tebi. In ti si bil tako čist, tako iskren, tako živ, kot so čiste, iskrene in žive moje solze.

Gledam v svoj telefon in kliknem na tvojo fotografijo – kliči ... Čeprav vem, da te na drugi strani ne bo. Kliči ... Ima me, da bi v roke vzela tvoj telefon in se oglasila kar sama sebi. Odložim in pobožam tvojo sliko v imeniku.

Veš, tvoj telefon polnim, posodabljam, a v tvoje aplikacije ne zaidem. To je tvoje. Pomemben del tebe, ki mi je ostal v spomin. Občasno si zavrtim le tvoje *playliste*. Tako te skozi glasbo začutim v tvojem svetu, se ti približam. Ko sem na tvojem grobu, telefon odložim na njegov rob in pustim, da naju oba objame glasba ... Se mi zdi, da so tako moje solze lahkotnejše, da te lažje dosežem.

V spomin si prikličem tvoj klic s konca avgusta: »Ej, mami, kje si ti? A lahko prideš po mene na Slovana čez kakšno uro, ker bi še malo ping pong igral?«

»Ej, mami!«

Zdi se mi, da si vedno tako začel pogovor. Potem se spomnim, da si mi povedal, da me imaš v imeniku pod »A Božja Mater«: pod A zato, da me takoj najdeš, zakaj kot »Božja Mater«, pa ostaja skrivnost. Najstnik pač. ☺

Pregledujem najine esemese. Moji so vsi daljši od tvojih. Joj, kako jaz na dolgo in široko tvezim, ne? Ti pa si vedno kratek in jedrnat. Bil si ... (težko se navadim na preteklik). Ustavim se pri zadnjih. V torek, štirinajstega. septembra, ob 17.20, potem ko so te morali odpeljati na punkcijo kostnega mozga, sem ti napisala:

Matic! Ti si izjemen in najpogumnejši človek na vsem svetu. Čez tebe ga ni. Ti si vse in še več. Zaupaj vase. Zaupaj v zdravnike.

Vse bo OK. Neskončno te imam rada. Fak, pa tak svet. Ampak ne damo se mu!

Naslednji dan, petnajstega. septembra, ob 9.08 sem ti napisala:

Dala sem bris. Če bo negativen, pridem k tebi.

Ob 9.16 si me poklical:

»Ej, mami. Kdaj ti prideš?«

»Samo rezultat PCR-ja še čakam in pridem.«

»A mi lahko prineseš kakšno vodo z okusom?«

»Ja, seveda, prinesem.«

»Ok. Hvala.«

To je bil najin zadnji pogovor. Isti dan, nekaj ur zatem, si že imel masko s kisikom, pospremili smo te na intenzivni oddelek, kjer so te intubirali, in od takrat pa vse do svojega zadnjega diha si bil v umetni komi.

Tvojega glasu nisem več slišala.

»A mi lahko prineseš kakšno vodo z okusom?«

Te tako zelo življenjske, tako zelo vsakdanje ... in zato tako zelo NEzadnje besede, pa vendar tvoje *zadnje*.

Sedmega oktobra, tri tedne in en dan kasneje, ko so na tvoje izčrpano, popolnoma nemočno telo kapljale moje solze, sem ti ponavljajoče šepetala: »Neskončno te imam rada. Ne skrbi ... Vse je v redu ... Lahko greš.«

In si odšel. Za vedno.

In te moje besede tebi so postale čisto zadnje.

Ej, mami!

Kaj bi dala, da bi lahko spet slišala tvoj glas ...

Neskončno te pogrešam.

Neskončno tvoja

mami

Oprosti, ker te nisem mogla rešiti

14. 11. 2021

matic@heaven4ever.sky

Ljubi Matic,

danes sem se zbudila zelo žalostna, zamišljena, izgubljena. Sanjala sem, da mi iz rok pada otrok, majhno dete. Nisem ga mogla obdržati v rokah, kar polzel mi je iz njih, kot bi bile moje roke premehke, prešibke, iz plastelina. Polzel mi je iz rok in počasi, čisto počasi padal na tla ... Vsakič znova sem ga pobrala in spet je spolzel dol ... Kako zelo nemočna sem bila, nisem ga mogla obdržati v naročju!

Vsakokrat, ko sem se s kolesom peljala k tebi na intenzivno, sem od strahu zate trepetala in drhtela. A takoj ko sem prestopila prag tvoje izolacijske sobe, se mi je obraz razsvetlil. Ne glede na to, kako težek je bil pogled nate, ko si tako nemočno, negibno ležal, si me vsakič objel s toplo, mehko, prelepo odejo ljubezni in pozitivne energije. Držal si me dokončno, hrabro, me na nevidni ravni bodril, da sem bila ob tebi vedno najboljša različica same sebe.

Se spomniš, kako sem te rada podražila, da ti bom brala enega od maturitetnih romanov in te, ko se boš prebudil, o njem spraševala? Malo sem se te le usmnila in ti namesto tega brala *Mambo mentality*, ti vrtela zvočno knjigo o Stephenu Curryju pa glasbo, ob tebi na glas reševala križanke, te božala, masirala, spet božala. Medicinske sestre, izjemne v svoji ne-

žnosti, so mi priskrbele tudi poseben losjon, da sem ti vlažila že močno izsušeno kožo.

Pred tabo nisem nikoli klonila niti pokleknila, nisi mi dovolil – le kako naj bi, ko pa si bil tako hraber, tako zelo močan in tako ljubeč; tako zelo željan živeti. Matic, tvoja energija in notranja moč sta bili tudi vir moje moči. Vsak dan, vsak trenutek. Kako zelo neverjeten si bil.

V trenutku, ko sem odšla od tebe in sedla nazaj na kolo, pa me je zlomilo. Vse celice v meni so norele, buhtele. Moje telo je zaobjela prvinska materinska potreba, da poskrbi za otroka, da ga nahrani, potolaži, reši ... Jaz, tvoja mati, sem nagonsko iskala način, da te rešim.

Nisem te mogla. Oprosti, nisem te mogla rešiti. Tvoja mati sem, in te nisem mogla rešiti. Padel si mi iz rok kot dete v današnjih sanjah, ničesar nisem mogla storiti. Polzel si, počasi, vse dokler mi nisi dokončno spolzel iz rok. Na konicah prstov sem te imela, in nisem te mogla obdržati ... Nisem te smela. Nisem čudežna. Sem samo iz mesa in krvi. In tako zelo nemočna sem bila v tej tvoji bitki. Vse si moral sam.

Morala sem te spustiti. Zavestno. Ker vem, da si me prosil, naj te spustim. Ker si me bodril, naj ti to dovolim ... *Ti* si mi pomagal, da te spustim. *Ti* si me vodil ... Čutila sem te.

Človek je res neverjetna žival. Nedoumljivo je, kaj zmore, da preživi, tudi največjo, najbolj nepredstavlljivo izgubo. Izgubo otroka. Vera v čudeže, zaupanje v upanje, ljubezen ... Vse to nas dela mehke v vsej naši surovi prvinskosti.

Zato zdaj vem, zakaj vse te sanje. Nisem te mogla rešiti. Ne tokrat. Ne pred to boleznijo. Oprosti. Morala sem ti to povedati. Morala sem ...

Ti si to vedel, zato si me vsak dan sprejel z največjo možno svetlobo in me vodil. Omogočil si mi, da ob tebi, pri tebi, s tabo poslušam samo svoje srce, in ne svojih strahov, svoje nemoči.

Vedno si bil korak pred mano, vedno si *ti* pazil name. Še tvoj čisto prvi stavek je bil: »*Mami, pazi, avto!*« Ti si moj angel varuh. Od nekdaj.

Neskončno tvoja

mami

Smeh in solze

20. 11. 2021
matic@heaven4ever.sky

Matic,

danes sem želela sestiti za tipkovnico, da ti povem, da je za mano dober dan. Čutim celo, da se končuje dober teden. Še enkrat bom prebrala za sabo, ker se mi je za trenutek zadelo, da morda le nisem povsem prepričana v to, kar pišem. Dober?

Je, res je dober. Dober, ker se trudim. Dober, ker si vsak dan prizadevam, da skozi razpoke mojega srca pronica sonce, ne nujno sonce z neba, ampak svetlost življenja ... Tista svetlost, ki pride z neba, ki je poslana od tebe in sije tudi skozi ljudi, ki mi s sočutjem vsak dan stojijo ob strani.

Trudim se. Res se trudim in ponosna sem nase. Ta trenutek sem zelo ponosna nase, in solze, ki mi ravnokar polnijo oči, so odraz tega. Prepojena sem z ljubeznijo do tebe in vsega, kar predstavljaš. Točno ta trenutek sem prepojena z ljubeznijo do Tebe, z ljubeznijo do Življenja.

Veliko govorim o tebi – z vsakim, ki se želi z mano pogovarjati o tebi. In želi se vsak, čisto vsak. Tudi jaz rada poslušam druge, ko me sprašujejo o tebi. Če mi je kdaj pretežko, to odkrito povem. Zgodi se, da ne morem, ker bi me solze utopile, zato raje »preskočim« in uporabim Matjaževe besede, da

sem kot morje – imam vse: burjo in bonaco, plimo in oseko ...
Vse sem lahko v enem dnevu, v eni uri.

Ker za to ni priročnika, tako kot ne bo konca ... Na tej poti ne bo konca. Na tej poti ni cilj preboleti, le sprejeti. Sprejemanje nepredstavljivega. Sprejemanje nesprejemljivega.

Vem, da sem zapisala oksimoron, a izguba otroka je točno to: sprejemanje nesprejemljivega. Ozavestiš in sprejmeš. Znova in znova. Vsako jutro, ko se zbudim in se zavem, da te ni.

Ampak veš, že vstanem z nasmehom: pogledam tvojo sliko, preberem mantra »Never give up«, ti zaželim dobro jutro in preprosto začnem nov dan. Še en dan brez tebe. Danes, v štiriinštirideseti dan brez tebe, sem vstala dobre volje. Ne vem, kdaj sem bila nazadnje dobre volje. Neskončno sem hvaležna za ta občutek. Še je v meni ... Ni odšel. Vem, da mi pri tem pomagaš ti. Preprosto vem. Čutim.

Neskončno te pogrešam. Danes pobožana od sonca in z nasmehom.

Neskončno tvoja

mami